

BIULETYN

1 | 2016

Program

*Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej
w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego*

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego

Wsparcie udzielone z funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii oraz środków krajowych.

Biuletyn Programu *Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego*, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego

Biuletyn MKiDN
Wydanie 1/2016

Departament Funduszy Europejskich
Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17
00-071 Warszawa
Tel.: 22 42 10 302
Faks: 22 42 10 371
www.eog2016.mkidn.gov.pl

Zespół redakcyjny:
dr Karolina Tylus-Sowa
Katarzyna Stasiaczek
Magdalena Mazurkiewicz-Suchocka

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

WSTĘP

Oddajemy w Państwa ręce pierwsze w tym roku wydanie biuletynu informacyjnego dla Programu *Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego*, finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Pierwsze cztery miesiące 2016 r. były zarazem ostatnimi dla realizacji dofinansowanych projektów w ramach programu. Do końca kwietnia koszty poniesione w ramach działań projektowych mogły zostać uznane za wydatki kwalifikowalne, a tym samym mogły zostać poprawnie rozliczone. W tym czasie byliśmy świadkami licznych i różnorodnych wydarzeń kulturalnych, których wspólnym celem było pogłębianie wzajemnej współpracy pomiędzy Polską a krajami partnerskimi: Liechtensteinem, Islandią i Norwegią.

Zapraszamy do lektury!
Departament Funduszy Europejskich

CZAS PODSUMOWAŃ – KONFERENCJE, SPOTKANIA, WERNISAŻE I KONCERTY NA ZAKOŃCZENIE PROJEKTÓW

- 6 Uroczyste zakończenie projektu *Ultima Thule*
- 8 Wernisaż wystawy prac uczestników projektu *Młodzieżowa Pracownia Opowieści*
- 10 Międzynarodowa konferencja *Kultura jest dla wszystkich* w Centrum Kultury Wrocław-Zachód
- 12 Uroczyste zakończenie projektu *Peacepating*
- 14 Podsumowanie projektu *Wielokulturowa Rzeczpospolita w czasach Zygmunta Augusta*

AKTUALNOŚCI

- 16 Festiwal *Od Griega do Vaage*, koncert *Muzyczny Most Białystok – Bergen* oraz *Europejska Konferencja dla Nauczycieli Szkół Muzycznych* w ramach *Polsko-Norweskiego Inkubatora Muzycznego*
- 18 *Opowieści o współistnieniu. Medea: Obca-Inna-Swoja* – wizyta studyjna w Notodden
- 19 Konferencja naukowa w ramach projektu *Sacrum i profanum w drewnie*
- 20 Wystawa *Żywe Archiwa* w Warszawie

Źródło : <http://ultima-thule.pl/pl/2016/02/08/materialy-prasowe-polska/>

UROCZYSTE ZAKOŃCZENIE PROJEKTU *ULTIMA THULE*

20 marca 2016 r. w Warszawie odbyło się uroczyste zakończenie polsko-islandzkiego projektu *Ultima Thule - na krańcu świata*. Zaproszeni goście mieli okazję uczestniczenia w pokazie unikatowego islandzkiego filmu z 1925 r. pt. *Islandia w ruchomych obrazach* stanowiącego wyjątkowy dokument z okresu kina niemego, rejestrujący życie w Reykjavíku w latach 20. XX wieku. Seansowi towarzyszył koncert na żywo zespołu Trio Trzaska/Harnik/Brandlmayr.

Współpraca Filмотeki Narodowej oraz Reykjavík Film Academy opierała się na organizacji różnego rodzaju działań kulturalnych i artystycznych, w tym głównie przeglądów filmowych, warsztatów, spotkań z twórcami, koncertów muzycznych, akcji dźwiękowych, mających na celu wymianę artystyczną pomiędzy partnerami. Partnerski projekt otworzył seans filmu niemego *Mocny człowiek*, któremu towarzyszyła muzyka islandzkiego zespołu Appart Organ Quartet. W listopadzie 2015 r. w Reykjavíku zaprezentowano 15 różnorodnych polskich produkcji. Od lutego do marca br. podczas *Ultima Thule* w Polsce (Gdańsku, Poznaniu i Warszawie) zaprezentowano 28 islandzkich tytułów oraz zorganizowano spotkania z twórcami. Ponadto przygotowano warsztaty, dla których inspirację stanowiła bogata kultura islandzka, jak również odbył się panel tematyczny *Islandia okiem przybysza*. W przeddzień oficjalnego zakończenia projektu tj. 19 marca br. odbył się koncert muzyczny *Wyspa dźwięków*.

Źródło: <https://www.facebook.com/BOSA.galeria.sztuki/?fref=nf>

WERNISAŻ WYSTAWY PRAC UCZESTNIKÓW PROJEKTU *MŁODZIEŻOWA PRACOWNIA OPOWIEŚCI*

Wernisaż wystawy, który odbył się 8 kwietnia br. w Galerii BOSA we Wrocławiu stanowił zwieńczenie współpracy w ramach projektu *Młodzieżowa Pracownia Opowieści*. Ekspozycja prezentowała prace uczestników przedsięwzięcia realizowanego przez Towarzystwo Aktywnej Komunikacji z Wrocławia i Reykjavik Miasto Literatury UNESCO. Projekt skierowany był do polskiej i islandzkiej młodzieży, która od września 2015 r. uczestniczyła w bezpłatnych warsztatach fotograficznych i literackich zorganizowanych w Polsce i Islandii, ucząc się opowiadać słowem i obrazem, rozwijając umiejętności pisania m.in. reportaży i felietonów. Zajęcia miały stanowić inspirację do zebrania i opracowania własnych opowieści dotyczących Wrocławia i Reykjaviku. Podczas wernisażu zaprezentowano publikację podsumowującą polsko-islandzką współpracę.

Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Centrum Kultury Wrocław-Zachód

KONFERENCJA MIĘDZYNARODOWA

w ramach projektu
"Islandia i Polska przeciw wykluczeniu z kultury"
"KULTURA JEST DLA WSZYSTKICH"
 18-19 kwietnia 2016

PROGRAM KONFERENCJI - 18 kwietnia 2016

SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA 10.00 – 13.00	SESJA POPOLUDNIOWA 15.00 – 18.00
<ul style="list-style-type: none"> Marta Niebieszczańska (Islandia) <i>Aktywność osób niepełnosprawnych w Islandii</i> Barbara Szymańska (Polska) <i>10 lat audiodeskrypcji w Polsce</i> Aslaug Thorlacius (Islandia) <i>Doświadczenia w pracy nad projektami z grupami uczniów o różnych niepełnosprawnościach</i> Dyskusja i przerwa kawowa Darja Blagojević (Serbia) <i>Audiodeskrypcja w Serbii</i> Regina Mynarska (Polska) <i>Dostępność poprzez projektowanie uniwersalne</i> Marta Żaczkiewicz (Polska) <i>Dostępność kultury z perspektywy praktyka i instruktora orientacji przestrzennej</i> Eva Schwarzwald (Włochy) <i>Kino bez barier: włoski projekt pomagający dorosłym i dzieciom na odbiór filmów i poznanie świata osób niepełnosprawnych</i> Dyskusja i przerwa kawowa 	<ul style="list-style-type: none"> Frédéric Le Du (Francja) <i>Audiodeskrypcja w teatrach i operach: utrudnienia i rozwiązania</i> Martin Zwischenberger (Austria) <i>Audiodeskrypcja na żywo – na stadionie i w teatrze</i> Beata Grochowska (Polska) <i>Od warsztatów dla dzieci do wystawy narracyjnej. O udostępnianiu zbiorów Muzeum Śląskiego osobom niepełnosprawnym</i> Dyskusja i przerwa kawowa Marianna Onufryk (Ukraina) <i>Projekt Organizacji Pozarządowej "Rodyna": „Edukacja integracyjna: dopasować się do normalności”</i> Izabela Mrochen (Polska) <i>Dostępna nauka i sztuka w cyberprzestrzeni – e-podręczniki dla wszystkich odbiorców</i> Dyskusja i przerwa kawowa
18.00 – 19.30 Koncert Dla Ciebie w wykonaniu niewidomych artystów z Polski Wstęp za bezpłatnymi zaproszeniami dostępnymi w CKWZ.	

Wydarzenia towarzyszące: **Wystawa Mój świat** – ekspozycja prac niepełnosprawnych intelektualnie uczniów i studentów szkoły artystycznej **Myndlistaskóllinn** i **Reykjavík** – akwarele, akryle, rysunki

Projekt jest realizowany w ramach Programu „Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego” finansowanego z funduszy EOG, pochodzących z Islandii, Liechtensteinu i Norwegii, oraz środków krajowych.

Centrum Kultury Wrocław - Zachód, ul. Chociebuska 4-6, 54-433 Wrocław, tel/fax : (71) 354-46-60, e-mail: biuro@ckwz.art.pl

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA *KULTURA JEST DLA WSZYSTKICH* W CENTRUM KULTURY WROCŁAW-ZACHÓD

Kultura jest dla wszystkich – to hasło przewodnie międzynarodowej konferencji zorganizowanej przez Centrum Kultury Wrocław-Zachód w dniach 18–19 kwietnia br. Spotkanie stanowiło podsumowanie projektu *Islandia i Polska przeciw wykluczeniu z kultury*. Celem podjętej współpracy była promocja dziedzictwa kulturowego i różnorodności artystycznej Polski i Islandii, realizowana w oparciu o ideę audiodeskrypcji, która umożliwi osobom z dysfunkcjami wzroku pełen dostęp do kultury. W ramach projektu organizowane były działania o charakterze integracyjnym, w tym m.in. seanse filmowe z audiodeskrypcją, zajęcia z zakresu filmu i animacji, wystawy, spektakle, specjalistyczne warsztaty tworzenia audiodeskrypcji. Kwietniowa konferencja dedykowana była pracownikom muzeów, teatrów, domów kultury i innych instytucji, które zainteresowane są problemem dostępu do kultury dla osób z niepełnosprawnością wzroku. Konferencja stanowiła okazję do wymiany doświadczeń i dyskusji. Podczas imprez towarzyszących głównemu wydarzeniu odbyły się m.in. warsztaty pokazowe tworzenia audiodeskrypcji oraz prezentacja techniki plastycznej DIDU – nowej metody udostępniania sztuk wizualnych.

Źródło: <http://ckwz.art.pl/konferencja-miedzynarodowa-218.html>

Źródło: www.peacepainting.proszowice.pl

UROCZYSTE ZAKOŃCZENIE PROJEKTU *PEACEPAINTING*

Projekt *Edukacja kulturowa społeczności małopolskiej poprzez cykl warsztatów artystycznych – Peacepainting w Polsce i w Norwegii* miał na celu aktywizację społeczną oraz kulturalną mieszkańców regionu północno-wschodniej Małopolski, a także pogłębienie stosunków dwustronnych pomiędzy instytucjami z Polski oraz Norwegii. Współpraca Miejskiej Biblioteki Publicznej w Proszowicach i Peacepainting została zainaugurowana w marcu 2014 r.

W ciągu dwuletniego przedsięwzięcia odbywały się spotkania i wizyty studyjne (w dziesięciu małopolskich miejscowościach i czterech miastach w Norwegii), warsztaty malarskie oraz wystawy prezentujące prace uczestników.

8 kwietnia br. miała miejsce uroczystość podsumowująca przedsięwzięcie. Wśród gości znaleźli się: Pan Marian Mikołajski, Konsul Królestwa Norwegii, Pan Janusz Kahl, Konsul Szwecji, Danii, Finlandii i Islandii oraz Pani Catrine Gangstø, założycielka organizacji Peacepainting.

Źródło: <http://wawel.krakow.pl/pl/op/144/Aktualnosc>

PODSUMOWANIE PROJEKTU WIELOKULTUROWA RZECZPOSPOLITA W CZASACH ZYGMUNTA AUGUSTA

Przedsięwzięcie *Wielokulturowa Rzeczpospolita w czasach Zygmunta Augusta* realizowane było przez Zamek Królewski na Wawelu w partnerstwie z Norweskim Instytutem Badań Powietrza (NILU). Działania projektowe, poprzez realizację szeregu szkoleń, warsztatów i wyjazdów studyjnych miały na celu wymianę dobrych praktyk i pogłębienie współpracy ekspertów w zakresie nowoczesnych technik konserwatorskich. Ważnym elementem projektu były szeroko podjęte działania edukacyjne, którym przyświecała idea promocji wielokulturowego dziedzictwa, w tym wśród grup o utrudnionym dostępie do kultury – osób z dysfunkcjami wzroku i słuchu. W tym czasie zorganizowano m.in. gry terenowe i wykłady dla osób zainteresowanych tematyką polskiej kolekcji arrasów.

15 kwietnia br. odbyła się uroczysta konferencja podsumowująca projekt, w trakcie której zaproszeni prelegenci przedstawili i omówili zagadnienia z zakresu konserwacji arrasów, jak również zaprezentowano efekty wdrożonych działań edukacyjnych.

Źródło: <http://inkubator.muzykbial.pl>

FESTIWAL OD GRIEGA DO VAAGE, KONCERT MUZYCZNY MOST BIAŁYSTOK-BERGEN ORAZ EUROPEJSKA KONFERENCJA DLA NAUCZYCIELI SZKÓŁ MUZYCZNYCH W RAMACH POLSKO-NORWESKIEGO INKUBATORA MUZYCZNEGO

Pierwsze miesiące br. obfitowały w wydarzenia, w ramach projektu *Polsko-Norweski Inkubator Muzyczny*. W dniach 11-13 lutego br. w Bergen zorganizowano festiwal muzyczny *Od Griega do Vaage*, w ramach jednego z modułów projektu pod nazwą *Mosty*. Miesiąc później, 17 marca br. w Białymstoku melomani wysłuchali koncertu *Muzyczny Most Białystok-Bergen*. Zabrzmiały utwory m.in. F. Chopina, J.S. Bacha, G.F. Händla oraz F. Liszta.

Ponadto od 17 do 18 marca trwała *Europejska Konferencja dla Nauczycieli Szkół Muzycznych*. Spotkanie poświęcone zostało metodyce oraz inteligentnym systemom nauczania w szkolnictwie muzycznym, jak również poruszono kwestie artystycznego rynku pracy oraz budowania publiczności wydarzeń artystycznych. Znaczną część konferencji przeznaczono na zaprezentowanie zagadnienia międzynarodowej współpracy na przykładzie polsko-norweskiego partnerstwa. Przedstawiono przebieg projektów i wizyt studyjnych, dyskutowano na temat polskich i norweskich doświadczeń oraz oczekiwań względem wzajemnej współpracy.

OPOWIEŚCI O WSPÓŁISTNIENIU. MEDEA: OBCA-INNA-SWOJA – WIZYTA STUDYJNA W NOTODDEN

Przedstawiciele Fundacji Pogranicza odwiedzili w dniach 13-16 marca br. Oslo oraz Notodden. Wcześniej, w dniach 15-18 lutego br. Fundacja Pogranicza gościła partnerów z Norwegii w Polsce. W pierwszym dniu wizyty w Norwegii, w siedzibie Instytutu Dziedzictwa Kulturowego (NIKU) w Oslo odbyła się prezentacja dotycząca dotychczasowych efektów projektu, w tym organizowanych w 2015 r. spotkań w ramach *Wioski Budowniczych Mostów*. Następnie partnerzy spotkali się w mieście partnerskim Notodden, gdzie w ramach Centrum Kształcenia Dorosłych powstało stowarzyszenie Budowniczy Mostów. Grupa studentów, głównie imigrantów realizuje idee projektu, poprzez uczestnictwo w kursach języka norweskiego. Drugim miejscem spotkania była Art Design College, w której norwescy studenci uczą się nowych kierunków sztuki użytkowej i wizualnej. Przedstawiciele Fundacji Pogranicza przeprowadzili m.in. warsztaty z zakresu pracy artystycznej i edukacyjnej w środowisku wielokulturowym. Odbył się również wernisaż wystawy *Niewidzialny Most* w Art Design College.

KONFERENCJA NAUKOWA W RAMACH PROJEKTU SACRUM I PROFANUM W DREWNIE

Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia Pro Carpathia oraz Uniwersytet Rzeszowski – Zakład Architektury Krajobrazu zorganizowali 7 kwietnia br. konferencję naukową *Sacrum i profanum*. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele partnerów z Polski i Norwegii. Zagraniczni prelegenci wygłosili referaty dotyczące trzech aspektów ochrony architektury drewnianej w Norwegii. Podczas konferencji poruszono zagadnienia z zakresu ochrony architektury drewnianej, dziedzictwa kulturowego drewnianej architektury sakralnej pogranicza polsko-ukraińskiego, jak również architektury drewnianej w krajobrazach kulturowych polskich wsi. Ponadto w konferencji wzięli udział przedstawiciele Ośrodka Brama Grodzka – Teatr NN, prezentujący efekty projektu *Drewniany Skarb. Chroniąc dziedzictwo, kreujemy przyszłość*, również dofinansowanego w ramach Programu.

WYSTAWA ŻYWE ARCHIWA W WARSZAWIE

Fundacja Archeologii Fotografii w partnerstwie z Telemark Museum, Sogn og Fjordane Fylkesarkivet oraz University College Gjøvik zrealizowała projekt pn. *Długie życie fotografii*. Inicjatywa poświęcona była archiwom fotograficznym i skupiała się na zagadnieniach związanych z konserwacją zapobiegającą niszczeniu zbiorów. Norwescy i polscy archiwiści, konserwatorzy, kuratorzy oraz artyści współpracowali analizując i badając wspólnie wybrane zbiory z Polski i Norwegii, w celu opracowania nowoczesnych metod przechowywania i ochrony fotografii. W ramach projektu zrealizowano liczne działania edukacyjne, artystyczne i zamknięte szkolenia dla ekspertów. Od 28 kwietnia do 20 marca br. w Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie można było zobaczyć wystawę *Żywe archiwa*, prezentującą efekty współpracy polsko-norweskiej. Wernisaż odbył się 27 kwietnia, a w trakcie dwóch kolejnych dni zorganizowano spotkania autorskie. Na wystawie prezentowano prace Anety Grzeszykowskiej, Doroty Buczkowskiej, Pawła Szypulskiego oraz Jakuba Certowicza. Ekspozycja stanowiła próbę pokazania innego spojrzenia na archiwa fotograficzne. Twórcy w swoich pracach wykorzystali techniki interwencji graficznych, kolaży, ułożenia kadrów według specyficznego klucza. Autorzy nadali zdjęciom nowy charakter, przez co stały się one źródłem inspiracji i punktem wyjścia do głębszej refleksji.

Źródło: <https://www.facebook.com/FundacjaArcheologiaFotografii/>

